T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2015 / 739
KARAR NO : 2015 / 766
KARAR TR : 30.11.2015

ÖZET : İdari yargı yerinde açılan davanın öncesinde adli yargı yerince verilmiş kesin veya kesinleşmiş bir görevsizlik kararı bulunmadığı anlaşıldığından, 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesinde belirtilen koşulların oluşmaması nedeniyle, aynı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yöntemine uygun bulunmayan BAŞVURUNUN REDDİ gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : M.A.
Davalı : Orman ve Su İşleri Bakanlığı (13. Bölge Erzurum Şube Müdürlüğü)

O L A Y : Orman ve Su İşleri 13. Bölge Müdürlüğü Erzurum Şube Müdürlüğü'nün 3.3.2014 gün ve 386 sayılı kararı ile, 9.2.2014 günü, Orman ve Su İşleri 13. Bölge Müdürlüğü Erzurum Şube Müdürlüğü Av Koruma Ekipleri tarafından yapılan Av Koruma Kontrol Faaliyeti sırasında, davacı hakkında düzenlenen 9.2.2014 gün ve 250044 seri numaralı Av Kabahat/ Suç Tutanağı ile, davacının, Erzurum ili Aziziye İlçesi Demirgeçit Mevkiinde bulunan alanda, otomatik yivsiz av tüfeğini sınırlandırmadan avlanma yaptığının tespit edildiğinden bahisle, davacının 4915 sayılı Kara Avcılığı Kanunu'nun 6 ve 12. maddeleri uyarınca toplam olarak 527,00 TL İdari para cezası ile cezalandırılmasına karar verilmiş, Aziziye Kaymakamlığının 29.4.2014 gün ve 5 sayılı kararı ile, aynı Kanun'un 20 ve 28. maddeleri uyarınca davacıya ait Franchi marka SA39972 seri numaralı yarı otomatik av tüfeğinin sınırlandırma yapmadan avda kullanması nedeniyle mülkiyetinin kamuya geçirilmesine karar verilmiştir.

Davacı, olayın nasıl olduğunu ve davasının neden kabul edilmesi gerektiğini anlattığı başvuru dilekçesinde,

" Sonuç itibariyle;

a. Hakkımda hukuka aykırı yapılmış olan işlemin iptal edilmek suretiyle tüfeğimin tarafıma İADESİNİ,

b. Mesleğim gereği detaylı bilgilendirme yapmama rağmen ilgili memurların hukuka aykırı işlemi bilerek ve isteyerek yapmaları sebebiyle haklarında görevi kötüye kullanma suçundan dolayı tahkikat BAŞLATILMASINI,

c. Hakkımda takozsuz tüfek kullanmak ve meskun mahalde av yapmaktan dolayı tanzim edilen idari para cezalarının İPTAL EDİLMESİNİ

d. Konu ile ilgili, olay günü olan 9 Şubat 2014 tarihinde yanımda bulunan Hasan Demircan'ın tanık olarak DİNLENMESİNİ,

e. Hukuka aykırı olarak el konulan tüfeğimin müsadere işlemlerinin gerçekleştirilerek yok edilmesini engellemek amacıyla yargılama sonuna kadar müsadere işlemlerini engelleyici TEDBİR ALINMASINI

Saygıyla arz ve talep ederim." demek suretiyle adli yargı yerine itirazda bulunmuştur.

ERZURUM 1. SULH CEZA MAHKEMESİ: 23.5.2014 gün ve D.iş No:2014/241 sayı ile; "İtiraz eden hakkında 4915 sayılı Kanun'un 6, 12. maddeleri gereğince toplam 527,00 TL idari para cezası tahakkuk ettirilmiştir.

İtiraz eden itiraz dilekçesinde kısaca; deneme atışı yaptığını, aracına dönerken tüfeğinde 5 adet fişeğin olmasının sebebinin ise aracına kadar başıboş hayvanların karşısına çıkması ihtimaline binaen tedbir amacı ile bulundurduğunu, söz konusu ihlali yapmadığını, tarafına kesilen idari para cezasının usul ve yasaya aykırı olduğunu, bu nedenle tarafına kesilen cezanın iptal edilmesi gerektiğini talep etmiştir.

Orman ve Su İşleri Bakanlığının 17.4.2014 tarihli yazıları ile itiraz eden hakkında uygulanan ceza tutanağı işlem dosyası gönderilmiş,

Dosyanın tetkikinde, itiraz edenin itiraz dilekçesinde a,b,c,d ve e maddeleri ile sıralandırmış olduğu hususlara ilişkin olarak a.,b. ve e. maddelerine ilişkin taleplerin mahkememiz görev yetkisi dışında olduğundan bu konuda karar verilmesine yer olmadığına,

İtiraz edenin idari para cezasına ilişkin itirazını ise, herhangi bir somut ve yasal gerekçeye dayandırmadığı, görevli personel tarafından mevzuata uygun olarak düzenlenen suç tutanağı üzerine itiraz eden hakkında idari para cezası tahakkuk ettirildiği anlaşıldığından itirazın reddine karar vermek gerekmiştir.

HÜKÜM: Açıklanan nedenlerle

1-İtirazların ayrı ayrı reddine,

2-Kararın taraflara tebliğine,…" demek suretiyle karar vermiş, yapılan itiraz Erzurum 1. Asliye Ceza Mahkemesince kesin olarak reddedilmiştir.

Davacı, bu kez, "Orman ve Su İşleri 13. Bölge Müdürlüğü Erzurum Şube Müdürlüğünün 3.3.2014-386 sayılı yazısına istinaden 250044 seri numaralı Av Kabahat/ Suç Tutanağı gereği yapılan el koyma işleminin iptal edilerek tüfeğin tarafıma iade edilmesini…. talep ederim." demek suretiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

ERZURUM 2. İDARE MAHKEMESİ: 15.4.2015 gün ve E: 2014/645 sayı ile; davacının 4915 sayılı Kara Avcılığı Kanunu'nun 6. ve 12. maddesi hükümlerine aykırı avlandığının tespit edilmesi üzerine aynı Yasa'nın 20. maddesi hükmü uyarınca davacıya ait tüfeğe el konulduğu, el koyma işleminin mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararı kesinleşinceye

kadar uygulanan idari tedbir niteliğinde idari bir yaptırım olduğu, bu işleme karşı da, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 3. ve 27. maddesi hükmü uyarınca sulh ceza mahkemesine başvurulabileceğinden davanın çözümünün adli yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvurulmasına ve işin incelenmesinin Uyuşmazlık Mahkemesi'nin karar vermesine değin ertelen-mesine karar vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE:

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Serdar ÖZGÜLDÜR'ün Başkanlığında, Üyeler: Ali ÇOLAK, Yusuf Ziyaattin CENİK, Alaittin Ali ÖĞÜŞ, Süleyman Hilmi AYDIN, Mehmet AKBULUT ve Yüksel DOĞAN'ın katılımlarıyla yapılan 30.11.2015 günlü toplantısında; Raportör-Hakim Gülten Fatma BÜYÜKEREN'in, 2247 sayılı Yasa'da öngörülen koşulları taşımayan başvurunun reddi gerektiği yolundaki raporu ve dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Uğurtan ALTUN ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada başvurunun reddi gerektiğine ilişkin sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre;

Uyuşmazlık Mahkemesi Genel Kurulunun 11.7.1988 günlü, E:1988/1, K:1988/1 sayılı İlke Kararında, "2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunun bütünüyle incelenip değerlendirilmesinden, bu Kanunun uygulanması yönünden 2 nci maddesinin ikinci fikrasında yer alan, 'ceza uyuşmazlıkları' ibaresinden, savcının ya da şahsi davacının talebi ile başlayan yargılaması sonunda sanığın mahkumiyetine ya da beraatine hükmedilebilecek davalarda, askeri ve adli ceza mahkemeleri arasında çıkan görev ve hüküm uyuşmazlıklarının anlaşılması, bunun dışında kalan tüm görev uyuşmazlıklarının 'hukuk uyuşmazlığı' sayılması gerektiği sonucuna varılmaktadır. Uygulanması idari organlara bırakılan cezalar, adli nitelikte olmadığından, bunlar hakkında yapılan itirazlar ya da açılan davalar 'ceza davası' olarak nitelendirilemezler. İdari niteliklerinden dolayı bu davalara ilişkin görev ve hüküm uyuşmazlıklarının Uyuşmazlık Mahkemesinin Hukuk Bölümünde incelenip çözümlenmesi gerektiği…" açıkça belirtilmiştir. Bu durum göz önüne alındığında, olay bölümünde yazılı başvuru konusu görev uyuşmazlığının Hukuk Bölümünde incelenmesi gerektiği kuşkusuzdur.

Uyuşmazlık Mahkemesi'nin görev ve yetkileri, 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 158. maddesi ile 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesi'nin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 1. maddesinde açıkça gösterilmiş, Mahkeme adli, idari ve askeri yargı mercileri arasındaki görev ve hüküm uyuşmazlıklarını kesin olarak çözmeye yetkili kılınmıştır.

2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde, "Olumsuz görev uyuşmazlığının bulunduğunun ileri sürülebilmesi için adli, idari veya askeri yargı mercilerinden en az ikisinin tarafları, konusu ve sebebi aynı olan davada kendilerini görevsiz görmeleri ve bu yolda verdikleri kararların kesin veya kesinleşmiş olması gerekir.

Bu uyuşmazlığın giderilmesi istemi, ancak davanın taraflarınca ve ceza davalarında ise ayrıca ilgili makamlarca ileri sürülebilir", 19.maddesinde, "Adli, idari, askeri yargı mercilerinden birisinin kesin veya kesinleşmiş görevsizlik kararı üzerine kendisine gelen bir davayı incelemeye başlayan veya incelemekte olan bir yargı mercii davada görevsizlik kararı veren merciin görevli olduğu kanısına varırsa, gerekçeli bir karar ile görevli merciin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurur ve elindeki işin incelenmesini Uyuşmazlık Mahkemesinin karar vermesine değin erteler.

(Değişik ikinci fikra: 23/7/2008 – 5791/9 md.) Yargı merciince, önceki görevsizlik kararına ilişkin dava dosyası da temin edilerek, gerekçeli başvuru kararı ile birlikte dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilir" denilmiştir. Aynı Yasanın 27. maddesinde ise, Uyuşmazlık Mahkemesinin, uyuşmazlık çıkarmaya veya görev uyuşmazlıklarına ilişkin istemleri önce şekil ve süre açısından inceleyeceği; yöntemine uymayan veya süresi içinde ileri sürülmemiş istemleri reddedeceği kuralına yer verilmiştir.

Dosyanın incelenmesinden, davacının el konulan av tüfeğinin kendisine iadesi ile idari para cezasının iptali istemiyle adli yargı yerine yaptığı itiraz sonucunda, Mahkemece, karar içeriğinde el konulan av tüfeğinin iadesi istemiyle yapılan itiraz hakkında, "bu konuda karar verilmesine yer olmadığına" hüküm fikrasında ise "itirazın reddine" demek suretiyle karar verildiği, davacının el koyma işleminin iptal edilerek tüfeğin kendisine iade edilmesi istemiyle idari yargı yerine açtığı davada, bu kez Erzurum 2. İdare Mahkemesi'nce davanın çözümünün adli yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvurulmasına ve işin incelenmesinin Uyuşmazlık Mahkemesi'nin karar vermesine değin ertelenmesine karar verildiği anlaşılmıştır.

Somut olayda, davacının, el konulan av tüfeğinin kendisine iadesi ile idari para cezasının iptali istemiyle adli yargı yerine açtığı davada, davanın el konulan av tüfeğinin iadesi ile ilgili kısmı hakkında, Erzurum 1. Sulh Ceza Mahkemesinin 23.5.2014 gün ve D.iş No:2014/241 sayılı kararı ile, bir başka yargı yeri işaret edilmeden, karar içeriğinde, "itiraz edenin itiraz dilekçesinde a,b,c,d ve e maddeleri ile sıralandırmış olduğu hususlara ilişkin olarak a.,b. ve e. maddelerine ilişkin taleplerin mahkememiz görev yetkisi dışında olduğundan bu konuda karar verilmesine yer olmadığına"; hüküm fikrasında "itirazın reddine" dair verilen kararın, yargı yolunu değiştiren ve idari yargının görevli olduğu gerekçesiyle verilmiş bir görevsizlik kararı niteliğinde olmadığı kabul edilerek, adli ve idari yargı yerleri arasında, 2247 sayılı Yasa'nın aradığı biçimde görev uyuşmazlığı oluştuğundan söz etmenin mümkün olmadığı sonucuna varılmıştır. Bu durumda, el koyma işleminin iptal edilerek tüfeğin iadesi istemiyle idari yargı yerinde açılan davada, Erzurum 2. İdare Mahkemesi'nce davanın çözümünün adli yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvurulmasına karar verildiği görülmüş ise de, Erzurum 2. İdare Mahke-mesi'nce 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvurulabilmesi için, Erzurum 1. Sulh Ceza Mahkemesi'nce verilmiş kesin veya kesinleşmiş bir görevsizlik kararı bulunması, bunun üzerine kendisine açılan davada Erzurum 1. Sulh Ceza Mahkemesi'nin görevli olduğu kanısına varması ve görevli merciin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurması gerektiği açıktır. Oysa olayda, içeriği ve hüküm fikrası dahi birbirinden farklı olan Erzurum 1. Sulh Ceza Mahkemesi'nce verilen kararın, yargı yolunu değiştiren ve idari yargının görevli olduğu gerekçesiyle verilmiş bir görevsizlik kararı olmadığı, bilakis, verilen idari para cezasına karşı yapılan itirazın esasının incelenerek reddine dair bir karar mesabesinde

olduğu, bu nedenle olayda adli yargı yerince verilmiş görev uyuşmazlığı oluşturacak şekilde bir görevsizlik kararı bulunmadığı anlaşılmıştır. Bu durumda, ortada 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesinde öngörülen biçimde, idari yargı yerinde açılan davanın öncesinde, adli yargı yerince verilmiş kesin veya kesinleşmiş bir görevsizlik kararının bulunmadığı kuşkusuzdur.

Açıklanan nedenlerle, Erzurum 2. İdare Mahkemesi'nce davanın çözümünün adli yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirtilmesi için yaptığı başvurunun, idari yargı yerinde açılan davanın öncesinde adli yargı yerince verilmiş kesin veya kesinleşmiş bir görevsizlik kararı bulunmadığı anlaşıldığından, 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesinde belirtilen koşulların oluşmaması nedeniyle, aynı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yöntemine uygun bulunmayan başvurunun reddine karar verilmesi gerekmiştir.

S O N U Ç : 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesinde belirtilen koşulların oluşmaması nedeniyle, aynı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yöntemine uygun bulunmayan BAŞVURUNUN REDDİNE, 30.11.2015 gününde OYBİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Serdar	Ali	Yusuf Ziyaattin	Alaittin Ali
ÖZGÜLDÜR	ÇOLAK	CENİK	ÖĞÜŞ

Üye	Üye	Üye
Süleyman Hilmi	Mehmet	Yüksel
AYDIN	AKBULUT	DOĞAN